

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiac, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábes petii
soronkint 5 krjával
számítatnak.

Agrárszocializmus.

Budapest, február 12.

(—s) A képviselőházban általános érdeklődést keltett a földmívelési budget, különösen azért mert e ressort-tal áll szoros összefüggésben a szocialista kérdés, lévén nálunk a szocializmus teljesen agrár természetű egészen különböző minden más nemzetközi szocializmustól.

Mindenesetre a századvég uralkodó kérdése a szocialista kérdés s mi ép úgy, mint minden más eszmét és áramlatot, nyugatról kaptuk a szocializmust is azonban csodálatos, hogy mennyire áttudta gyurni azt a mi népünk a maga képére, megteremtven a saját külön magyar alföldi szocializmust s a magyar alföldi ezuzilizistát.

A magyar agrárszocializmus ugyszólván egyedül áll a szocializmusban, mert a 18-ik század teoretikus szocializmusának Bodenbesitz reform programja csak a kezdetlegesség stádiuma volt, s a modern ipar óriási fejlődése a nyugati államok hatalmas ipari és gyári központjai s a gyári munkások nyomora, a szocializmust egészen eltérítették a földfelosztástól, az agrár iránytól, hogy

kizárólag a tőke és a munkások harcává legyen.

Ujabbán azután először 1879-ben a neufehateli anarkista congresszuson vetette fel a híres Elisée Keelus, hogy szükséges lenne „megdolgozni a parasztot” is a socialista és anarkista tanok értelmében „preparer les ruraux” a hogy kifejezte magát — s nemsokára meg is indult a nyugati államokban az agitálás különösen E. Keelus „A mon frère le Paysan” — („Földmives testvérem!”) czimű híres brosurájának terjesztésével, melyet az ugynevezett trimardeurök horadtak szét faluról-falura, tanyáról-tanyára.

Mindazonáltal sehol nem lépett fel elkülönítve önállóan az agrárszocializmus sehol nem szervezkedett a parasztság a földbirtokosok ellen, a siciliai ilyenféle mozgalom inkább időleges inség okozta lázadás volt, hozzánk kellett eljutnia a felforgató tanoknak, hogy kikeljen belőlük a mit Elisée Keelus érzelt az agrárszocializmus, a földfelosztó anarkia, mely kezessé teszi a szocialista vagy anarkista eszmék iránt a konzervatívabb parasztot.

Nálunk is szerte jártak az Alföldön trimardeurök, hanem is épen a neufehateli anarkisták megbizásából s annyira sikerült

művük, hogy ma már egy szocialista tenger az Alföld, inficziálva van a Dunántul, sőt a Felsővidék Borsod, Zemplén és a tótság is.

Mégis, ha figyelemmel vizsgáljuk a mozgalmat, látjuk, hogy a szocializmus zászlaja és jel-szavai alatt a mi parasztunk egészen más célért és más értelemben küzd, mint a nemzetközi szocialisták s bizonyára világért sem kellene neki a szocializmus, ha felbírná fogni annak igazi célját és értelmét; mert annál sokkal konzervatívabb, sokkal önzőbb és sokkal arisztokratikusabb hajlamu.

Még nem is lehet megérve azon eszmék számára, még nem ment keresztül azokon a válságokon, még nem értek el hozzá azok az áramlatok, amelyek a nyugati államok népeit az igazi szocializmus számára megérlelték s ép azért az új tanok benne csak egy régi szenvedélyt tudtak felkelteni, egy régi szenvedélyt, mely történelmünk tanulsága szerint már máskor is több ízben kitörésekre bírta a földésszéget, a fölfelosztásra irányuló törekvést.

Hanem ez azért természetesen egy cseppet sem enyhíti a bajt; egyedül talán az orvoslás módjára lehet befolyással e különbség, s úgy látszik, ezt a kormány tekintetbe is veszi, mert elejétől kezdve

TÁRCZA.

Hajnalban, a kapu előtt.

Irta: Tömörkény István.

Reggel négy óra van. Fülkelek, hogy kinyissam a kaput, minthogy ma mosás lesz s jön a mosóné. Van ugyan esengettyü a ház falában, de az nem jó dolog, az a esengetés. Attól mindenki meg szokott rémülni, hogy ugyan ki jön, mit hoz, mi hírrel van. Csöngetni csak a távirathordó szokott, a távirat pedig rendszerint rossz eseményeket jelent. — Azért jár sebesen. A jó hír az lassan jár, azt ötkrajzáros levélben szokták küldeni, pedig a rossz hirt kellene lassan küldeni, mert az mindig elég jókor ér. Így hát inkább nyissuk ki a kaput, hogy a Mari néni ne csöngessen s ne ijedjen meg senki a házban, hogy jaj, talán táviratot hoznak. (Bolond dolog is az nagyon: a világ több ezer évig meg volt nélküle és még sem fordult fel.

Az utcán még teljes sötétség van, szalad a rudas ember, hogy oltogassa a lámpákat. Ilyenkor mindig szalad, ellenben mikor gyújtogatni kell, lassan jár. Ugy lehet, siet haza, hogy lefekhessen. A eszmáját a kopogásáról meg lehet ismerni, mert esztendők óta mindig ő járja ugyanezen lámpákat s mindig ugyanezen eszmákban. Valami régi mester varrhatta

még e bőröket össze s a régi mesterek varrásai néha tovább tartanak, mint maga az ember.

Messze az uteza végén arra belőlről, láрма hallatszik. Nem látni ugyan semmit, hanem azért fölteszek tíz forintot, — nem, annyit nem teszek, hanem öt forintot felteszek egy egy régi Mária-huszas ellen, hogy a cigányok jönnek. Illetve mennek, mert most haladnak haza. A hajnali ködben csak elmosódottan következik el idáig a láрма, azért mégis csak meg lehet ismerni a csodálatos fojtott torokhangokat s a darabba harapott szavakat. Hiába vannak itt már pár száz éve, hiába feledték el anyanyelvük szavait: a szó, az elveszett, de a hang megmaradt. Ilyenkor hajnalban különösen mzyvan náluk, mert ilyenkor hajnalban itál van bennük, mikor a vendéglőkből hazatérnek. Azaz, hogy nem a vendéglőkből, hanem az apró pálnkamérésekből, amelyeket már hajnalban kinyitogatnak. Az urfi, aki huzatta velük, hiába fizette nekik a pezsgőt. Azt is megitták ugyan, de az után mégis csak a pálinka kell, valami jó, a melyik mar. Mintha kis macskát nyelne az ember, aztán a kis macskát a farkánál fogva valaki huzgálná kifelé, a kis macska pedig a körmével kapaszkodik a torkába. Ez az igazi s ettől van jó kedve a rom-oknak, a mint most, mint minden hajnalon, haladnak hazafelé. Valamennyi eire

lakik a felsővároson. Ez onnan datálódhat, hogy hajdanta erre voltak a cigánykovácsok telepei, ahol patkót, lapátot, szántóvasat csináltak és verték ama híres halfogó piczékét kaszaoromból, továbbá régente gazdag hajós és halász uraimék is nagyobb kedvvel ropták az őszinte magyar tánczot, mint e mostani szűk időben. Ámbár hiszen mindegy. Mert nekik most is csak olyan jó kedvük van s manapság már nem is kell fellábon mu-zsikálni az uraknak. (Az igaz, hogy kevesebbet is adnak érte.) Így haladnak el a ház előtt s a vén kontrás, akit vagy huszonöt év óta ismerek mindig ilyen vén formájában, hangosan szavalt: a többinek:

— Mégunta rég ast a Pista tekintetős ur, Isten nyugtassa, hogy szó: szellő kontraktus: papiros; pénzs á fundamentum.

Hm. Ők a régiekről emlékeznek, meöven hazafelé a fagyos hajnalon. Az ember igazán nem tudja, halála után szó róla hol esik.

Odaát a pinezeablakban kigyulladt a világ. Valószínűleg fölkel a eseléd. Már jókésőn lehet s a Mari néni még sem jön. Lehet, hogy az urával van baja, mert valami borzasztó rossz ura van neki. Meg a gyerekeket is el kell látni. Azoknak ajánlatos annyi ételt főzni, hogy délre is maradjon, mert biz ilyenkor csak maguk vannak otthon egész napon át. Az

külön választotta e mozgalmat a városi szociálistáktól; legújabbban pedig vándortanítókkal tesznek kísérletet, kiknek hivatása lesz felvilágosítani a népet, hogy mi is lenne az az igazi szociálistizmus s mennyire tér az attól, amit ők képzelnek.

Kivenni a népet az izgatók karmai és befolyása alól: ez a kormány legfőbb és legnehezebb kötelessége, s a kik ismerik a mozgalmat és figyelemmel kísérik mindazt, ami ezen irányban történik, azok nem fogják azt mondhatni, hogy a kormány nem követ el mindent ebben az irányban is.

Azonban a kormány nem csak mindig az orvoslás a feladata, de néha a megtorlás is. Nincs, a kinek ne vérezne a szive, ha esendő puskája, vagy a baka szuronya egy-egy szerencsétlent leterít — és a kegyetlen véletlen folytán legtöbbször olyat, a ki legkevésbé érdemli, — de a mikor már majdnem lázadással állunk szemben, ott az államnak kötelessége fegyverrel is érvényt szerezni a törvénynek és megvédeni a személy és vagyon biztonságát.

És éreztetnie kell a törvény hatalmát kérelhetlenül az izgatókkal és a főkolompokkal, — a felforgató törekvésekkel szemben liberális frázisokkal és engedelményekkel nem lehet boldogulni. A szociálistizmusnak, ha van is jövője, ma még legalább nálunk nincs itt az ideje, hogy érvényesülhessen; tehát ellene a legkomolyabb visszautasítással s a legkonzervatívabb magatartással kell a

kormányt állania, a mi mellett természetesen nem fogja elhanyagolni a munkásnép jogos érdekeinek humánus istápolását.

— **József kir. herceg nyugalomba vonulása.** A Bud. Tud. a legilletékesebb helyről értesül, hogy azok a hírek, a melyek József kir. hercegnek, mint a honvédség főparancsnokának nyugalomba, illetőleg visszavonulásáról terjesztettek, a valóságnak éppenséggel nem felelnek meg.

— **A várnai választás.** A néppárt hallatlan erőszakossága dacára Rossival győzött.

Rossival kapott 432 Markovics 422 szavazatot.

Rossival győzelme óriási lelkesedést keltett a szabadelvű táborban.

A választás lehető legtisztább volt. Mindössze 52 szavazatot utasítottak vissza.

A választás izgalma között, egész éjszaka tartott. Az eredményt az elnök reggel hat órakor hirdette ki.

A Budapesti Tudósító a következő táviratot kapta Zsolnáról:

A várnai választás, mely reggel fél hét órakor ért véget, huszonegy óra hosszat tartott.

Leszavazott összesen 854 választó, visszautasított mind a két részből 52 szavazat.

Rossivalra szavazott 432, Markovicsra 422 választó, úgy hogy Rossival 10 szótöbbséggel lett a kerület orsz. képviselőjévé megválasztva. A választás példás rendben, minden inezidens nélkül folyt le.

Országgyűlés.

Budapest, február 11.

— Nagy beszéd lesz!

A földművelési miniszter beszédéről folyt a szó, a melyet vártak már tegnapi is, sőt tegnapelőttre is, de a melyet mindig tovább halasztott az egyre szélesedő medrű vita.

Előbb azonban *Rakovszky* Istvánt kellett meghallgatni. Természetesen ő is a szociálistizmusról beszélt. Közben a néppárti honatya mondott egy pár bókot Apponyi

grófnak, haragosan nekitámadt Besseney Ferencnek. Különbösen igen tüzesen védte a sajtószabadságot, a melynek megrontása megteremtene a „földalatti sajtót”, a mely a „sötétben hordozza szét csiráit.” Ajánlja, hogy térjen át a Ház, a „valláserkölesi alapra” — ez megfogja szüntetni a szociálistizmust.

Mikor befejezte a beszédét — mindenki a minisztert várta és felemelkedett *Kossuth* Ferencz.

— Vége a passzivitásnak? érdeklődtek mindenfelől.

— Csak igen rövid leszek — mondta a negyvennyolczasok vezére — csupán egy telegrammot fogok felolvasni, a melyet ismeretlen emberek intéztek hozzám és inségük-ről panaszkodnak. Előbb azonban mégis csak „koczkáztatott” egy pár megjegyzést.

Negyed tizenkettő volt, a mikor szó-lásra kelt *Darányi* Ignác földművelési miniszter.

Mindenekelőtt az inség dolgáról szólt a miniszter, kijelentve, hogy noha ez ügy a belügyminiszter tárczájához tartozik, nyilatkozik, mert a látszatát is kerülni ohajtja annak, hogy a kormány e nagy kérdés elől bármely módon is elzárkózik. A kormány elkövet minden tőle telhetőt, hogy a nyomor megszüntetése a megérdemelt támogatásban és enyhítésben részesüljön.

Majd a néppárti szónokokra tért át.

— A néppárttól történt felszólalások között — konstataulta a miniszter — tulajdonképpen csak egy volt, a mely igazán a tárcza keretében mozgó, szakszerű beszéd volt: a *Mócsy* Antal képviselő uré.

Az öreg *Mócsy* boldogan mosolyodott el; a párthívei pedig — malicziózan gratuláltak neki:

— Államtitkár leszel!

— Ezt a dicséretére mondom! tette hozzá a miniszter.

— Még is érdemlöm! tréfálkozott az öreg *Mócsy* Antal.

A néppárt tréfás kedve azonban hamarosan elmúlt.

— A többi néppárti képviselő ur — mondotta a miniszter — tulajdonképpen egyházipolitikai kirándulásokat tett.

Hogy felszisszent a néppárt egyszerre! A miniszter azonban egészen nyugodt maradt.

— Boconát, mondotta. — de ezt nem lehet tagadni, a mint nem lehet tagadni azt se, hogy önök — most is, mikor a nyári baj súlyosodik a népre, szorgalmasan szórják közötte a felekezeti villongások üszkét.

A néppárti „vihar” megújult.

ember is munkába megy, bár szivesebben megy a „zegyletbe”, ahol az országglás gondjait intézi több, más hozzáértőkkel.

Lassan kezdenek jövegetni a külső részekről befelé dolgozó népek. Mesteremberek, munkások. A sötétből elővillog a húnok alatt valami fehérség, a kis kendő az, amibe az egész napi ételük van beletekelve. Oly kicsi, hogy igazán csoda. Ugyanis kevés a kenyér ezuttal és szűken kell vele bánni. Ahol négyen-ötven vannak egy kenyeres szakajtóhoz, ott nagyon sok karajot levágnak egy nap. Kevés a kenyér, kevés nagyon... A csizmák, amelyek a gyárak, műhelyek és boltok felé sietnek, mind azt kopogják a fagy: kevés, kevés.

Utánuk pedig azonnal papuesok kezdenek kopogni. apró lánypapuesok: kipkop, kipkop Ezeknek a sarka meg azt veri ki: dehogy kevés, dehogy kevés. Lám, most is mekkorákat viszünk. Hát viszik is befelé a lányok a piacra a rettetes hizott kenyereket, a melyek oly nagyok, hogy átfogásukhoz két ember szükségesítettik. Ekkorák lehetnek azok, amelyekkel a székelyek ijesztgették a tatárokat ama régi ostromok alatt. Lepedőbe kell tenni valamennyit és úgy vinni vállon átalvetőben. A két rudon hordott bibliabeli szőlőfűrthöz illik az ilyen átalvetős kenyér, amelynek héjja a hideg hajnali levegőben ontja azt a tiszta meleg illatot, amelyet

csak a paraszt sütőkemencében kap meg a tészta. Hát még a belseje! Micsoda fehéren türemkedik elő, mikor belevágja a bicskát az asszony! Szép kenyerek ezek nagyon, viszik most be a belvárosba, hogy ott eladják. Mert csak éppen az eladás tekintetében belvárosi a kenyér, egyébként a külső városokra való. A külváros vetette el a búzát, a külváros aratta le, meg is öröltette. A külváros asszonyai gyurták tésztává. Ők is sütötték ki s a külváros formás leányai viszik be, hogy ez a finom étel annál tetszetősebb legyen. A belváros pedig megeszi. Még jó, hogy ennyi szivesség is kitelik tőle.

Ékzben egyre hajnalodik és egyre sötétedik, mert valahonnan a pasztákról ködöt hoz be a szél s lecsapja az utcákra. Ma megint hideg lesz, mivelhogy ködöt csak az északi szél hoz s ennéfgyva az éjjel megint sok kerítést fognak lopni. Ne tessék megbotráncolni ezen. A kik kerítést lopnak, azok becsületes emberek, sőt igen becsületes emberek azok, a kik csak kerítést lopnak akkor, amidőn igen nagyon fáznak.

Bár kár az ilyesmivel behatóbban foglalkozni, mert tiltott dolgok jóra magyarázása révén bepöröli az embert az ugynevezett Staats-Anwalt. S nálunk nem jó a királyi ügyészekkel kellemetlenségekbe keveredni. Igen furesa fölfogást diktál nekik a törvény. Ha meg-rálgalmazom némely tisztelt barátomat,

akkor fogházra ítéltet és puczolhatom azon idő alatt a Csillagbörtön szép ablakait, ellenben ha a királyt bántom újságilag, akkor államfogházat kapok s nyolczvan krajczár napidiját mellé. Ennélfogva ne bántuk a fennálló rendet, bár teljes bensőmet kitarva, igazán nem bírom fölélni ésszel, hogy Torontálmegeye ez időszerinti inségesei miért nem követnek el némely állameellenes izgatást (mikor kint csak hat krajczárt kontemplálnak nekik, az államfogházban pedig nyolcz hatos dukál minden becsületes izgató magyarnak.)

De most már igazán ne bántuk, mert végleg csak valami rossz eredménye lesz a dolognak. Tökéletes bolondság ilyesmivel hajnalban foglalkozni, amidőn köd legel az utcán és északi szél veregeti össze az utszéli ákácok fagyos ágait. Csak jönne már a Mari néni, hogy az ember ismét becsukhatná a kaput. De még semerről sem mutatkozik. Jön ugyan két asszony erről felülről, szavalnak is nagyon, de egyik sem a Mari néni. Azt mondja az egyik:

— Magának nagy baj ez, Róza néni.

— Hát tudod — felel rá az ángy — neköm nagy baj. Ha ez az egy urféle nem volna a familiámba, rőttenő boldogságos életet élnék. De tudod, ettől nem lehet.

— Nem? — kérdezi a Kata.

— Nem ám, Kata. Mert nézd, ha

— Éppen most mondotta az a tisztelt képviselő ur, a ki most legjobban nyugtalankodik — és a miniszter Rakovszkyra nézett — hogy térjünk vissza a keresztény alapokra. Hát mikor térünk le ezekről? ...

— Sohase voltak rajta! — harsogott Rakovszky.

— Akkor vét a logika ellen, a képviselő ur, mikor azt követeli, hogy térjünk vissza rája. De a képviselő ur egyáltalán téved.

Darányi ezután sorba vette a földművelési tárcza vitája alatt eddig elhangzott észrevételeket, kifogásokat, kívánságokat s általános helyeslés mellett adta meg a választ azokra.

Perczekig éljeneztek, tapsolták és gratuláltak nagy beszéde befejezésével a miniszternek.

Szünet után, Bethlen András grófnak volt egy személyes felszólalása, a mely után szavazás nélkül fogadták el általánosságban a költségvetést és tüstént megkezdték a részletes tárgyalást, amely abból állott, hogy Molnár Antal egymásután olvasta a tételeket, Szilágyi elnök pedig rámondta, hogy:

— Elfogadjatik?

Legfőbb az előadónak, Papp Gézának volt valami apróbb módosítása egyik-másik pontnál.

Végül interpellációkat nyújtottak be néhányan.

Zola sajtópöre.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 12.

Kapitány ur — ön gazember!

Dubois hírlapíró a következő epizódot beszéli el, a mely tegnap délután folyt le a tanuk szobájában. Forzinetti őrnagy Lebrun kapitányhoz lépett s ezt mondta neki:

— Kapitány ur, ön hat hónappal ezelőtt jelenlétemben kijelentette, hogy Dreyfus sohase tett vallomást. Egyik újság azonban azt írta, hogy ön, saját állítása szerint sohase beszélt velem erről a dologról.

Lebrun nem válaszolt erre Forzinettinek egy szóval sem, hanem hátat fordított s távozni készült. Forzinetti azonban megragadta tisztikabátját s a jelenlevők füle hallatára ezeket a szokat vágta a szemébe:

valaki csak egy piczikét szól valami vidámságot, hát ledurrogja, de azonnal czáfolni kezdi.

— Hát — mondja révetegen Kata — vivén szinten a belvárosnak a kenyeret — hát ha ur...

— Nono — felel az ángy esmét, bár némi büszkességgel — de mégis. Hát mán nállunk egy játékszót kiejteni nem lehet. Mert ez azt akarja, hogy komoly lögyön mindönki a házban.

— Ugyan?

— Hát. — Hát mondom, ha az oda nem tötte volna a lábát hozzánk, soha sömmi panaszom nem volna ez életben.

— Anye — mondja Kata és kattog tovább a papucsokban, de olyan formásan kattog, hogy igazán érdemes utána nézni.

Közben jön a Mária néni, mert idővel el kell következni mindennek. Pompás hölgy a Mária néni és csodás hanganyag fölött rendelkezik. Messziről kezdi a jó reggelt kívánni s a kapuban való várakozáson csodálatát fejezvé ki, kérdi, hogy hallottam-e, miként az este vizibornyut fogtak ki a jég alól a halászok nagy hálójával a Tiszából és hogy a vizibornyut azt mondta volna: jól van embörök, hanem ezt majd mögbánjátok, mert most mán a föld indulása folytán fog elveszni a város.

Kicsiny szava lehetett a vizibornyunak, mert mihozzánkig nem hallatszott el s ily módon tudomást róla venni nem lehetett. E helyett inkább azon kérdés adódik föl Mária néninek:

— Kapitány ur, ha igaz, hogy ezt mondta, ön nyomorult hazug gazember!

A körülöttük állók, a kik attól tartottak, hogy verekedés támad erre, közibük léptek. Gouse tábornok, a ki szintén tanuja volt ennek a jelenetnek, le akarta csillapítani s így szólott hozzájuk:

— Uraim, mindenki izgatott most! — hidegvér!

Blanche és Speranza.

A de Comminges kisasszonyra vonatkozó ügyre a tegnapi kihallgatás során egyáltalán nem sikerült világosságot deríteni, mivel Paty de Clam erre vonatkozólag nem akart vallani. Ennek következtében a védő plaidójában ennek az ügynek részleteire is kiterjeszkedik majd s a következőket fogja kijelenteni: Zola Paty du Clamot kétféle váddal illeti. Először azzal, hogy a Picquarthoz intézett, Blanche szóval aláírt táviratokat, a melyek Esterházy bűnösségét igazolják, hamisították. Ezt bebizonyította volna Blanche de Comminges, a tegnap kijelentett lovas-tiszt nényjéről, a ki 55 esztendő. Másodszor azzal, hogy az a fátyolos nő, a ki 1891-ben de Comminges lovas-tisztnek az éjjeli találkozáson a Paty de Clam birtokában volt levelet visszaadta, azonos azzal a hölgygyel, a ki Picquarthoz a Speranza aláírású táviratot küldte Paty de Clam tudomásával és beleegyezésével. Zola tehát főezélját, bebizonyítsa, hogy Dreyfust titkos okmányok alapján ítélték el, arra való tekintettel, hogy az általa szükségessé tartott vallomások megtételét meg nem engedték, — nem érhetette el s így csak erkölcsi bizonyítékokra támaszkodhatik, a melyek a per tárgyalása folyamán meggyőző erővel léptek előtérbe. A tárgyalás folyamán egészen tisztán érezhető volt, hogy a tanuk hallgatása többet mondott, mint a teljes beismerés.

Még egyszer a bordereau.

Peilleux tábornok tegnapi viselkedése feltűnést keltett, főként azért, mert azt akarta bizonyítani, hogy a bordereau facsimiléje nem felel meg az eredetinek, a mi pedig, ha igaz volna, a Dreyfus-pör revíziójának ügyét igen kérdésessé tenné.

— Ki ez a Róza néni, aki itt megy? Mari néni utána néz a ködben és azt mondja:

— Az ám, a Róza néni ez, a mi utedzánkából. Kutya rossz veje van neki, a díjnok innen a fináncziátul... Tudja, tekintős ur, annyi pénzüik volt ezöknök, hogy a sóháznál sines több, de fölláttak borzasztó a tisztölt vejükkal, oszt most ehun van e.

No ez szomorú. Mari néni be is óvakodik azonnal a kapun, hogy nagy hangja nyomán Róza néni valahogy vissza ne forduljon. Itt fönt a toronyban tizenkettőt üt a kalapács a harangon, miből az ember, ha török számitással él, megtudja, hogy most öt óra körül jár az idő. A torony ugyanis zsenge ifju korában mecsét volt és Hóbiárt basa járt alá imádkozni. A toronyban még megvan a régi hangulat s rendszerint többet üt, mint kellene, bár öt senki komolyan nem veszi. Ugy lehet, a lejárt nagyokat példázattalja így vele isten keze, akik ütnek ugyan még előre-hátra, de már nem mutatnak.

Közben csak egyre hajnalodik. Bérkocsik mennek befelé. A hetvennyolcas, a tizenegyes s a huszonhetes egymásután. Azt mondja Mária néni a pinceablakon keresztül:

— De kár, hogy a kis rutli kimönt a világi forgalombul.

Ez az állítása annál meglepőbb volt, mivel egyáltalán nem terjedt ki annak megmagyarázására, mi az oka annak, hogy a facsimile írása oly feltűnően hasonlít Esterházy kezeirására. Erre a kérdésre vonatkozólag egyébiránt ma és holnap az irásszakértők véleménykedését is meghallgatják s általában azt hiszik, hogy Picquart tegnapi állításaival az irásszakértői vélemény megbízhatóságába vetett hitet jó előre is meg akarta ingatni.

Picquart napja.

A mai tárgyalást főleg Picquart ezredes vallomásának szentelik, kit számos tanuval szembesítenek majd. Óriási érdeklődéssel várják Picquartnak Henry ezredessel való szembesítését, a mely ma okvetetlenül meg lesz, ha ugyan Henryt betegsége meg nem akadályozza abban, hogy a törvényszék előtt ma megjelenjék.

Zolát és Picquart ezredest a tömeg megjelenésüknél szidalmazásokkal fogadta. Picquartnak azt kiáltják oda: Vesszen a betörő!

A törvényszéki palota folyosóin és magában a tárgyalási teremben ma számos rendőr van felállítva. A terem ma is zsufolásig megtelt, de a rendet ma senki sem zavarta meg.

Picquart a tanuszobában úgy nyilatkozott, hogy ő ma az igazságot a maga teljes valóságában fogja leplezetlenül elmondani, akármilyen is lesz annak következménye. Ma végre elérkezett az ő napja is és ő, a menynyire csak lehet, az alkalmat fel fogja használni.

A midőn a törvényszék tagjai megjelennek és az elnök a tárgyalást megnyitja, elsőnek Pellieux tábornokot hívják fel.

Az elnök azokról a levelekről intéz hozzá néhány kérdést, amelyeket spanyol nyelven intézett Picquarthoz. Igen heves jelenet fejlődik ki, mert Pellieux *Leblois ügyvédet egyenesen hazugsággal vádolja.*

Azután Picquart ezredes kihallgatására kerül a sor, a ki a leghatározottabban kijelenti, hogy az ismeretes gyorspostalevél küldője Esterházy őrnagy volt.

A tárgyalást folytatják.

Revizió.

Budapest, február 12.

(Saját tudósítónktól.)

A *Münchener Allg. Zeitung* arról értesül Párisból, hogy ott azt, hogy Mercier tábornok a titkos okmányok létezéséről hozzá intézett kérdésre nem adott feleletet, bevallásnak tekintik és hogy ennél fogva Scheuerer-Kestner Traieu és Rancz szenátor, közvetlenül a Zola-per befejezése után, melyet keddre várnak, a Dreyfuss-per revíziójára vonatkozólag formális indítványt fognak beadni.

SZINHÁZ.

* **A Gésák.** Az igazgatóság gyors egymásutánban keriti sorra az új darabokat és egészen jól számít, mert az új darabok újra és újra megtöltik a színházat. Tegnap este A gésák került színiere.

Kállay Luiza (Mimoza) nemcsak kedves csalóány volt, de énekéhez méltó volt játéka is. Oly könnyen mozgott, oly eleven volt minden mozdulata, hogy szemünk önkénytelenül is mindig őt kereste a színpadon. Az „aranyhalacska” solóját és a Békéssivel énekelt „csókdal” uav

melódiját zajosan követelte ismételtén a közönség. A II. felvonásbeli solóját erősen fenyegette a zenekar példabeszéd-szerű kontárkodása, de szerencsére Kállay iskolázottsága sokkal alaposabb, hogysen a fuvola gixerje megingathatta volna.

Molly nehéz szerepe *Serföznek* jutott s örömmel constatálhatjuk, hogy eredményeseu küzdött meg vele. Megkönnyítette feladatát az, hogy a pajkos Molly szerepe teljesen beleillik az ő temperamentumába. Kellemesen mozgott, ügyesen táncolt és szépen énekelt. Tisztelői egy virágkosarat és arany ékszereket nyújtottak fel neki. Igen jó alak volt Fenyéri (Imári), *Sziklay* (Wun-Csi) sulyos begsége dacára is olyderakasan megállta helyét, hogy a közönség, különösen a diákhely alig tudott megválni tőle. *Békési Szabó* Irma és *Karacs* mellékszerepeket kaptak, de itt is élvezetesekek voltak.

Különösen ki kell emelnünk a karokat; finoman árnyékolva, jó összetanulással énekeltek a szebbnél-szebb chorosokat.

Műsor a jövőhözre. *Vasárnap*: d. u. Viola, az alföldi haramia, este: A gésák. (bérlet-szünet.) *Hétfőn*, páratlan bérletben: A gésák. *Kedden*, páros bérletben: A valeni nász. *Szerdán*, páratlan bérletben *először*: Coulisset ur! *Csütörtökön*, páros bérletben: Coulisset ur! *Pénteken*, bérlet-szünetben: Folt, amely tisztit, dráma. *Szombaton*, *először*: Az ördög mátkája, Géczy Istvánnak, a „Gyimesi vadvirág” szerzőjének legújabb énekes népsziműve (Páratlan bérlet). *Vasárnap*, bérlet-szünetben: Az ördög mátkája.

* **Előkészületen**: A szintársulat jelenleg a következő sziművekre készül: A két tascó, dráma. Az oroszánvadász, Verő György operettje. — A kaméliás hölgy, szimű. — A varázsgyűrű, Planquette operettje. Az ítélet, Zivuska Jenő eredeti tragédiája.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattárfelvételek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; **vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.**

A Géczy-egyesület „Étthon”-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszékénél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kéréseket, kéréseket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenthetnek minden szerdán.

Famunkafantás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Zóna mészárszék helyisége Csapó-utca Slezák fele ház, a gyógyszerár mellett, továbbá a kenyéripiacon a Szikszai-féle házban. Beiratkozhatni a székhelyiségekben, továbbá a D. E. és R. U. szerkesztőségeiben és Thót Laszlónál Csapó-utca 319. A jelentkezés legcélszerűbben levelezőlap útján történhet.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

— **Istenitisztelek.** Holnap, vasárnap a szokott időben predikálnak: A nagytemplomban: *Csernák* István esk. felügyelő, a kistemplomban *Dicsőfi* József lelkész, a Kossuth-utcai templomban *K. Tóth* Kálmán, az ispotály templomban *Mitrovics* Gyula. Az ágost. ev. templomban délelőtt 10 órákor *Halász* Lajos tart istenitiszteleket.

— **Személyi hír.** *Lipcsey* Ádám dr., az Országos Hírlap felelős szerkesztője tegnap Debreczenben időzött és itt *Bartha* Béla dr. jogakadémiai tanár vendége volt.

— **Tanácsülés.** Ma délelőtt 10 órákor tanácsülés volt *Simonffy* Imre kir. tanácsos polgármester elnöklésével. A tanácsülés egyik legfontosabb tárgya a Telegdy féle alapítvány levél volt, melyre a záradékot úgy a városi tanács mint a Csokonai kör rávezette. *Komlóssy* Arthur főjegyző felolvasta a záradék szövegét, mely ilyen hangzik: A városi tanács 189/10504 bkgy. határozat alapján ezen alapítvány anyagi részének a nemes alapító által kifejtett módozatok szerinti kezelésére vonatkozó megbízását elfogadván s a fentebb előadott módon teljesítvén, — nyilatkoztatja, hogy az idők folyamában az ellenőrzést és a felügyeletet lelkiismeretesen gyakorolni fogja, a szellemi tekintetben való hozzájárulást pedig az alapító levél értelmében, a helyben működő Csokonai körnek, mint szaktestületnek készséggel átengedi.

A *Csokonai* kör is rávezetendő záradék megállapítása után az alapítólevélet mindkét záradékkal felküldi a városi tanács útján a belügyminiszterhez jóváhagyás végett.

A boldogult Telegdy K. Lajos féle alapítvány kamatai az esetleges beérkező munkák legjobbjának a nagylelkű alapítványozó születés napján 1899. márczius 24-ikén lesz először kiadva.

— **Márczius 15. megünneplése.** A ma tartott tanácsülés a népszabadság félszázados évfordulójának megünneplésében való részvétel s a rendezés támogatása tárgyában, mellékletül *Feszty* Árpád festőművész tervezetere, a következő végzést hozta:

Miután az 1848-ik év félszázados megünneplése tárgyában mult 1897-dik évi november havi közgyűlésünk már elvileg határozott s ez irányban szükségese intézkedések megtételével a városi tanácsot megbizta, a tanács pedig saját kebeléből *Simonffy* Imre kir. tanácsos. polgármester ur elnöklete alatt egy 10 tagu előkészítő bizottságot küldött ki, mely idevágó előkészületeit már folyamatba is tette, ezen felhívás a tervezet mellékletével együtt ugyanezen bizottságnak oly felhívással adatik ki, hogy annak czélzatait, városunk által rendezendő ünnepségek keretébe beilleszthetőségét, továbbá ez országos mozgalom és ünneplésben városunk részvétele esetén a megkivántató költségek tekintetében is tanulmány tárgyává tevén, — adjon véleményes jelentést, mely irányban foglaljon városunk állást ezen nagy mérvet öltetni szándékozó országos jellegű mozgalommal szemben.

Ezen fenthivatkozott bizottság a város háza nagy termében ma délután tartja ülését.

— **Helyettesítés a theologiai akadémián.** Debreczeni főiskolánk theologiai akadémiájának nagyérdemű tanára, *Tóth* Sámuel, gyöngéledő egészségére tekintettel, tanári teendőiben való helyettesítését kérte e most beállott iskolai félévre. A symbolika tanítását *Csiky* Lajos, az apologetika tanítását pedig dr. *Erdős* József tanártársai vették át tőle. Adja a jó Isten, hogy pihenésének napjai adják vissza a tisztelt férfinak teljes erejét, hogy őt megújult egészségében üdvözölhessük ismét magunk között.

— **A földmívelésügyi miniszter közirata.** A földmívelési m. kir. miniszter felhívja a törvényhatóságokat, hogy a törvényhatóság területén működő gazdakörök, olvasó egyletek stb támogatásának kikérése mellett s a gazdasági egyletekkel egyetértőleg a mezőgazdasági törvényről szóló népies nyomtatványok elterjesztése, népies felolvasások rendezése s általában minden alkalmas mód igénybevétele által gondoskodjék arról, hogy az 1898. évi II. tvezikk a munkásokkal megismertessék, annak rendelkezései a munkásoknak megmagyaráztassanak s a munkásnép között a törvény felül netalán elterjesztett álhírek megezáfolttassanak.

— **Minta-parasztagazdaság a megyében.** A földmívelésügyi miniszter leiratott intézett az alispánhoz, melyben tudtára adja hogy a megyében minta-parasztagazdaságot óhajt létesíteni államsegélyvel egybekötve. Rásó Gyula alispán a kisgazdákra nézve ezen rendkívül hasznos és czélszerű intézmény létesítése érdekében megtette a szükséges lépéseket.

— **A szocializmus orvoslása.** Gömör-Kishont t. e. vármegye közönsége a szocializmus terjedésének meggátolása tárgyában az országgyűléshez intézett feliratát ma megküldte pártolás végett Debreczen sz. kir. város közönségéhez. Ezen feliratban nevezett vármegye kéri a képviselőházat, hogy a társadalom és fejlődés érdekében a szocializmus bárhol leendő terjesztése megakadályozása végett rendeljen el *legszigorubb* kivételes (ha kell rögtönítelő bíróság működésének életbeléptetésével is) törvényes intézkedéseket.

— **Az orvos-gyógyszerész-egylet felolvasása.** Az orvos-gyógyszerész-egylet holnap délután tartandó felolvasása érdekesnek ígérkezik. *Mihalovits* Jenő szakiró, gyógyszerész a háziszerekről, dr. *Tudós* Kálmán orvos, ki nem rég érdekes tárgy felolvasásával sikert aratott a Csokonai-körben, a sportról olvas fel. Olvasóink figyelmét felhívjuk a felolvasásra.

— **Hangverseny a „Margit”-fürdőben.** A cs. és kir. 39. gyalogezred zenekara holnap február 13-án a Margit-fürdő dísztermében hangversenyt tart. A hangverseny műsora a következő: 1. Amor tréfa, Schneidertől. 2. „Havasi virág” nyitány, Tittlől. 3. Bécsi chie, Mortentől. 4. Börtön jelenet, Trovator operából, Verdítől. (Szünet.) 5. Orpheus, nyitány, Binderitől. 6. Vig emberek, keringő, Fahrbacktól. 7. Kedélyes Prága Potpourri, Schustertől. 8. Vig és Kellemes, gyors polka, Strausstól Kezede d. u. 4 órákor, vége este 6 órákor.

— **Zola Adolf.** Székelyhidnak is lesz hát egy saját külön *Zolája* nemsokára, aki ugyan nem ír, hanem *nyír*, lévén ő törekvő szabólegény, a ki azonban a tün és ezernán kívül külpolitikával és különösen a Dreyfuss ügygel is behatóan foglalkozik. A székelyhidi politikus szabólegény ez ideig ugyan még ősei nevét viseli; hívják őt *Grünberg* Adolfnak, de a Párisban most folyó esküdtzéki tárgyalás annyira fölébresztette az ő szimpathiáját a nagy vádlott iránt, hogy annak rendje és módja szerint kiállított és felbélyegzett instanziát küldött a belügyminiszterhez, arra kérvén ő exellenziáját, hogy mostani semita hangzásu *Grünberg* nevet a népszerűvé vált *Zola* névvel cserélhesse föl, annál inkább, mert ő Zola urral fölöttébb szimpathiroz és ha esküdt volna föl is mentené. Mindenesetre érdeklődéssel várjuk most, vajjon *Grünberg* Adolfnak meg engedi a belügyminiszter, hogy becses nevét nem is annyira magyarisítsa, mint francziásítsa.

— **Sajtóper.** A debreczeni kir. ügyészség *Draveczky* Lajos és társai ellen izgatás vétségeért vádat emelt s a törvényszék a sajtóügyi végtárgyalást ez ügyben febr. 19-re tűzte ki.

— **Körözött képviselő.** Ma már a bécsi hivatalos lap is közzéteszi a körözést, mely *Daschinsky* reichsrathi képviselőt a krakkói törvényszék elé idézi. A hivatalos lap felhívja őt, hogy egy hónap alatt okvetlenül jelentkezzen, mert ellenkező esetben mint engedetlenül fognak vele eljárni és állampolgári jogainak gyakorlatától felfüggesztik.

— **Tánczosok kikölcsönzése.** Halleban életrevaló ötlete támadt egy vállalkozó szellemű embernek. A farsang idejére egy tánczosokat kikölcsönző és közvetítő intézetet létesített. Ki is adta a lapokban a különös vállalat tarifáját, mely a következő: Szállítók: középszerű tánczosokat frakkban, fehér nyakkendővel a 2 márkáért, csevegő képességgel együtt a 2 márká 50 fillérért; elsőrangú tánczosokat, kifogástalan eleganciával öltözve s a kik a keringőt visszafelé is tánczolják a 3 márká 50 fillérért; kitaró tánczosokat kövér hölgyek számára a 3 márká 75 fillérért; elegáns társalgókat, monoklival a 1 márká 75 fillérért; négyesrendezőket a 4 márká 50 fillérért; bálányákat és ál-örmagyokat 3 márkáért; tósztzókat a 12 márkáért — jótállás mellett.

— **Köszönet.** A következő sorok közlésére kértünk föl: Hálás szívvel köszönöm a debreczeni négyesületnek, főkép *Kornizs* Zsigmondné grófnőnek, hogy a fővárosban nyomorgó sorsüldözött család nyomorát adományával enyhítette. Budapest, február 11. — Tisztelettel *Erdélyi* Károly.

— **Felülfizetések nyugtázása.** Az Iparoskör által február 6-án tartott táncvizsgálat alkalmával a pénztárnál következő felülfizetések folytak be: Fa áru szövetkezet, dr. Benedek János, dr. Király Ferencz, Knoll Rudolf, Rösszler Richard, Serly Ede, Szabó Kálmán urak 5—5 frt. Tóth Kálmán ur 4 frt. Horváth János ur 3 frt. Szántó Győző 2 frt 50 kr. Bészler Károly, Biczó Gyula, Bisotka Gábor, Harsányi István, Hoffmann és Kromovics, Kerekes Albert, dr. Kola János, Komlóssy Arthur, Matyasovszky Andor, Morvay Zsótér, Papp testvérek; Vetéssy Béla urak 2—2 frt. Dávidházy Kálmán ur 1 frt 50 kr., özv. Albert Istvánné urnő, Dr. Boldizsár Kálmán, Egy építész, Faragó István, Hankus Károly, Horváth András, Komlóssy Miklós, Nagy Lajos, Németh András, Pásztor Gyula, Rencz Antal, Ungváry Mihály Jobbágy Imre 1—1 frt. Bazsek Lajos, Deák József, H. J. Nagy Gábor, Szabó Géza, Berényi János, Wachter Géza 50—50 kr., Juhász Lajos 20 kr. Összesen 90 frt 70 kr. Fogadják az illetők az „iparoskör” nevében elismerő hálás köszönetüket a rendező bizottság.

— **Elvesztett kulcs.** Egy kisebb kulcsal összealkotott nagy kapukulcs (behajlós kettős kulcs) elveszett. — Kéretik a szives megtaláló azt a II-ik kerületi rendőrkapitánysághoz beadni holilló jutalomban részesül; ha pedig azt nem fogadja el, a tulajdonos a népkönyha javára 1 forintot adományoz.

Védelem asztma ellen.

Egy előkező orvos a magyarországi asztmásoknak be akarja írt bizonyítani, hogy védőkezelhetnek az asztma ellen.

Mivel az asztmások legtöbbször számos szert minden eredmény nélkül használnak, természetesen arra a meggyőződésre jutottak, hogy ez ellen a kellemetlen betegség ellen egyáltalán nincsen orvosság. Ezek még akkor is csak kételkedni fog-

nak, ha meg is hallják, hogy *Schiffmann* Rudolf dr., elősmert hozzáértő tekintély, ki az asztma gyógykezelését egész emberöltőn át speciális tanulmány tárgyává tette, végre eredményt ért el. *Schiffmann* dr. gyógyítószerének tényleg kitünő tulajdonságai kell, hogy legyenek, különben nem hívná föl az összes asztmásokat, hogy tegyenek kísérletet szerével. Arra kéri a magyarországi asztmásokat, hogy írják meg neki címüket és ő mindenkinek ingyen és bérmentesen megküldi gyógyítószerének egy mintacsomagját. — *Schiffmann* dr. attól fél, hogy állításain esetleg kételkednének és tudja, hogy a személyes kísérlet inkább meggyőző, mint a számtalan bizonyítvány közzététele, melyet olyanoktól kapott, kiket szerez teljesen kigyógyított. *Schiffmann* dr. asztma-porát már néhány éve árusítják magyar gyógyszerárakban, de vannak szenvedők, kik erről még semmit sem tudnak. Mindezeknek szól *Schiffmann* dr. fölhívása és ez bizonyára igen nagy előzékenységre mutat. Mindazok, kik asztmában szenvednek irjanak azonnal *Schiffmann* dr. magyarországi raktárához, Budapest, Király utca 12., mert ingyenes mintacsomagokat csak a hirdetés megjelenésétől számított öt napon át küldenek. Különösen kéri még azokat, kik ily ingyenes mintacsomagot akarnak, hogy az előbb említett címre szóló levelezőlapra csak nevüket és pontos címüket írják föl.

Törvényszék.

* **Esküdtszéki tárgyalás.** *Lőrinczy* István kenézli lakos, volt körjegyző rövid idő óta ma már másodizben áll, mint panaszos a sajtóbírósa előtt. A vád tárgya az volt, hogy egy budapesti lapban közlemény jelent meg *Kleger* István kenézli polgár ellen, mely közleményben *Kleger* hallatlan dolgokkal vádolják. A közleményt *Lőrinczy* István tette kezé s mikor ezt a kenézliek megtudták, a „Jász-Nagy-Kun-Szolnok megyei” lapokban *Bartha* József lelkész, *Hegedüs* János lelkész, *Kutka* Izidor lelkész, *Pávay* József s még két aláírással a „*Meghurczolt becsület*” ez. alatt közleményt tettek közé, melyben *Kleger* rehabilitálják s *Lőrinczy* ellen kelnek ki. *Lőrinczy* ezen közlemény miatt rágalmaszást sajtóper indított a közlemény aláírói ellen. Ezt az ügyet tárgyalta ma a törvényszék, mely következőkép alakult meg: Elnök: *Igyártó* Sándor, bírák: *Hoffmann* József és dr. *Oláh* Miklós, jegyző *Bernáth* Kálmán. A vádlottakat dr. *Benedek* János ügyvéd védte. — Az esküdtszék megalakulása után kezdetét vette a bizonyítási eljárás, mely után felolvasták a terjedelmes vádlevelet. — A vádlevélben *Lőrinczy* sértette *Barthát* és *Kutkát*. A magán panasos vádlevelének felolvasása közbe *Bartha* s *Kutka* kéri a törvényszéket, hogy *Lőrinczy* ellen indítsa meg a becsületsértés s rágalmaszást az eljárást. Még egy vádlott van s ez a *Vezéri* Ödön a szolnoki lapok szerkesztője, ki szintén védővel jelent meg a tárgyaláson. A vádlottak a szerzősége nézve a felelőségre nem hajlandók elvállalni. A közleményt aláírták, de tartalmáról nem tudtak, *Vezéri* Ödön szerkesztő ősmerteti az ügy előzményeit s kijelenti, hogy a tisztességes sajtó munkása s erkölcsi kötelességének tartotta megrágalmaszott *Kleger* család egy tagját, mikor a rágalmaszást valótlanságáról meggyőződött, rehabilitálni, s az említett *Lőrinczy*re nézve sértő közleményt

közvetíteni. A felelőséget a közleményért elvállalja. Ezután tanukihallgatások kezdődtek s lapunk zártakor a tanukihallgatás még tart.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A szocialisták mozgolódása.

Budapest, február 12. Minthogy a Szegedre egybehívott szocialista kongresszus megtartását eltiltották, márczius 6., 7. és 8. napjára Török-Sz.-Miklósról hívtak egybe a szocialisták kongresszust. Nagyön valószínű azonban, hogy ezt a kongresszust sem fogják hatósági engedéllyel megtarthatni.

A szocialisták már jó eleve gondoskodtak arról, hogy a sajtójuk megrendszabályozására leendő lépésekkel szemben vértézve legyenek. A legutóbbi gyűlésből azonban már együtt van a kaucezió is, a mit, ha politizálni akar a lapjuk, pedig azt akar, le kell tenniük.

A pópák fizetése.

Budapest, február 12. A „Tribuna” erősen izgat az ellen, hogy az oláh pópák az államtól fizetést elfogadjanak, mert ezzel eladják magukat az államnak, s annak szolgáivá lesznek.

A erdélyrészi örmények.

Budapest, február 12. Az erdélyrészi örmény kath. egyház, a mely eddig állami segélyt nem élvezett, most állami segélyt kér a kormánytól, s a szamosújvári örmény püspökség föllállítását is kérelmezi.

Az öntolvaj.

Miskolcz, február 12. *Schwarz* Mór ékszerész, akinek ékszerraktára — melyért természetesen tartozott — esodálatos módon eltűnt, bevallotta az államügyésznek, hogy a saját *Wertheim*-szekrényét ő maga furta meg, ő fosztotta is ki, azután megmutatta az ügyésznek azt a helyet is, a hova az eltűnt ékszereket rejtette.

A szabócsi szocialisták.

Nyiregyháza, február 12. Karásson eddig 8 embert tartóztattak le. A vizsgálat bíró jelentése szerint a mándoki izgatókat holnap, szombaton fogják letartóztatni. Nyiregyháza ma behozták *Baracska*it, *Ragány*, *Végső* szocialista kolompókat, akiknek kiszabadítása végett a multkor a kisvárdai járásbírósa megostromolták. Incidens eddig sehol sem történt, legfőljebb vasárnapra várható.

Kitüntetett építészek.

Budapest, február 12. *Clotild* főhercegnő tudvalevőleg két pompás bérpalotát építtet a *Kossuth* Lajos utca folytatásába. E paloták építésével *Korb* és *Giergl* építészeket bizta meg a főhercegnő, — ugyanazokat, akik *Kolozsvárt* is építettek egy remek középületet és akik Budapesten a *New-York*-palotát és a *Curia* palotáját építtették többek között.

Mulatságok.

A nőgyelet társas estélye. A jótékony nőgyelet a népkönyha javára ma szombaton este rendezte az idén a harmadik társas estélyét az *Arany Bika* disztermében. A rendkívül érdekesnek ígérkező estély műsora a következő:

1. Magyar ábránd, 28 dik mű (*Cse-rebogár* . . .) *Zimay*tól. — *Zongorán* előadja dr. *Láng* Sándor ur. 2. *Clary*

contra Clary, monolog, Milliana Edvardtól, ford. Fáy J. Béla. Előadja dr. Vass Antalné urnő. 3. Alesia dala, a Baba operettből. Éneklő Popovics Helén urhölgy, zongorán kíséri dr. Láng Sándor ur. 4. Liszt 2-ik Polonaise. Zongorán előadja Abrahám Irma urhölgy. 5. Souvenir, Heller és Ernstól. Hegedűn előadja Márton Imre ur. Zongorán kíséri dr. Láng Sándor ur. — A rendkívül élvezetes estélyre különösen felhívjuk a közönség figyelmét. Kezdődik 7 órakor.

Fehér erdőben.

Debreczen, február 12.

A fehér erdőben a legfázékonyabb ember szívét is fölmelegíti a tél fonséges költészet. Amit hiába keresel a világban, az egyenlőséget, a makulátlan tisztaságot, az elébed tárul itt abban az általános fehérségben, amely elterül a lábod alatt, az alakod körül, és a fejed fölött. Az emberek, a kik évezredek után még most is harcolnak az egyenlőségért, tanulhatnak a természet e nagy fehér könyvéből, amelynek minden pontja egyformán vakítóan fehér jelölül annak, hogy a természet legfőbb ura csak egy esettel dolgozik és ezt mindig a legtisztább, a legvilágosabb, a legfényesebb festékbe mártogatja. Ha ilyen fehér volna Páris szíve, ha ilyen háborítatlan nyugodt, békés volna Oroszország lelke, talán nem tűnnék fel olyan nagyon az ellentét a téli világ általános fehérsége és a századvég sötét küzdelme között.

A fenyves erdő legmélyének csöndje, a melyben fölrezzent a bogár zümmögése is, nem tudja lelkedet olyan békével eltölteni, mint az a csodálatosan néma fehér erdő, a melyben a kopasz fák zuzmarás koronái mozdulatlanul sorakoznak egymás mellett.

A legteljesebb csönd ez, amely lecsillapít, vigasztal, egyszersmind friss erővel harmatozza be a szívet.

Egyedül vagy. Semmi nesz sem közelről, sem távolról. A földet bokáig hó borítja. Az égen egymásba merülő világos felhődarabok, mintha le akarnának ereszkedni. A szellő, mely a reggeli ködöt foszlányokra tépte, szárnyszegett lett a hidegben, vagy elkóborolt valamerre, messze. A levegő éles, maróan hideg. Harangszó, az életnek legesekélyebb zaja sem hallik ide. És mégis sajátságos zsbongást érzel. Talán nem a levegőben, hanem a lelkedben. Mert meneküljünk, bujjunk el akárhogy, a lelkekben magunkkal visszük a háborgó világ képét és eszünkbe jut, hogy ennek a télnek az általános fehér színe megcsal bennünket, mert hisz az emberek régen eltávolodtak a természettől és annyi féle színűek, ahányan vannak. Egy óriási tarkabarka csoport, amyi millió ellentét, ahány tagja van a tömegeknek. Nincs is közöttük más hasonlatosság, mint az a vágy, hogy valamennyi minél nagyobb boldogságban szeretné eltölteni idejét a földön. Boldog ember talán nincs is.

Jézus ugyan azt mondta: Boldogok az együgyűek.

A modern tudomány azt állítja: Boldog, akinek elméjét az én szövetelem világosítja meg, mivelhogy az megtanult élni.

A természet fehér könyvéből pedig azt sillabizálom ki: Boldog az, ki lelkének az istápot én belőlem meríti és nem a gyarló emberektől, akikben örökösön csalódhat. Én vigasztalok, erősítek, lelkedbe lelhellem a szeplőtlen tisztaságomat.

És másnap örült nátha tört ki rajtam. Azért hiába csalogat a kis vasut csengettyűje. Imádom a fehér erdő költészetét, de irtózom a náthától.

—riel.

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. február hó 12-én.

Allamadésság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	121.25	121.75
" vasuti beruházásiköt. 4 1/2%.	—	121.75	122.75
" koronajárdék 4%.	—	99.25	99.75
" regále vált. köt. 4 1/2%.	—	101.—	101.75
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	122.25	122.75
Egységes államkötvény 4 1/2%.	—	102.50	103.—
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	140.—	141.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	382.—	382.50
Osztrák hitelbank részvény	—	364.20	364.40
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	103.—	103.50

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogban 4%-os sorsj.	—	122.25	123.25
" 3%-os	—	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3 1/2%-os	—	121.—	122.—
Magyar vörös keresksorsjegy	—	10.25	10.75
Osztrák	—	20.50	21.—
Olasz	—	12.25	12.75
Bazilika sorsjegy	—	6.70	7.20
Jó-sziv	—	3.80	4.20

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	—	5.67	5.75
20 márkás arany	—	—	11.75	11.79
20 frankos arany	—	—	9.52	9.55
1 Sovereigns	—	—	12.01	12.05

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. febr. 11-én.

Buzát ma gyöngén kínáltak, a kereslet korlátolt volt. — Elkelt szilárd irányzat mellett 12,000 mm. teljes napi áron.

Egyébb gabonaneműekben gyöngé volt a forgalom változatlan áron.

Eladattak:

Buza. Tiszavidéki. 300 mm. 77 k. 13.10 forinton, 100 mm. 76 k. 12.95 forinton, 100 mm. 75 k. 12.40 forinton, 100 mm. 74-5 k. 12.45 frton, 400 mm. 76 k. 13.— frton, mind három bónapra.

II. Matáridő-üzlet.

Az irányzat csendes volt, és igen csekély forgalom mellett az árak változatlanok maradtak.

Hivatalos záróárfolyamok déli 1 órakor.

Buza szeptemberre	9.36—9.38
" márcz.—ápr.	12.05—12.07
Rozs márcz.—ápr.-ra	8.69—8.71
Tengeri máj.—jun.-ra	5.34—5.36
Zab márcz.—ápr.-ra	6.44—6.46

Délután 4 órakor zárlat:

Buza tavaszra	14.05—14.07
" őszre	9.37—9.38
Rozs tavaszra	8.69—8.70
Zab	6.45—6.46
Tengeri máj.—jun.	5.34—5.35
Repeze augusztusra	11.90—12.—

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyószám 133. Páros bérlet 106. sz. Szelvény és kedvezményes jegyek ma érvényesek.

Ma, szombaton, 1898. évi február 12-én Uj diszletek és jelmezekkel

MÁSODSZOR:

A G É S Á K

vagy:

Egy japán teaház története.

Énekes játék 3 felvonásban. Irta Owen Hall. Fordították Fáy J. Béla és Makray Emil. Zenéjét szerette: Sidney Jones.

Személyek:

Reginald Fairfax) Angol tengeri	Békési Gy.
Bronville) rész tiszték a	Tanai F.
Cunningham) „Tekenős béka”	Vidor D.
Grimston) nevű hajón.	Bartha I.
Stanley)	Rubos Á.
Wun-Csi, a „Tizezer gyönyörűséghez” címzett teaház tulajdonosa	Sziklay M.
Imári Márki, rendőrfőnök és tartományi kormányzó	Fenyéri M.

Mimóza, géss (énekes és táncos)	—	—	—	—	—
japán leány	—	—	—	—	F. Kállay L.
Aranyvirág	—	—	—	—	Makrayné.
Bimbó	—	—	—	—	Csacónyi A.
Aranyhárfa	—	—	—	—	Bartháné.
Ibolyácska	—	—	—	—	Z. Csopreghá.
Juliette, francia leány	—	—	—	—	Szabó Irma.
Lady Constance Wynne, utazó angol hölgy	—	—	—	—	Kiss Irán.
Mary Worthington	—	—	—	—	Fái Flóra.
Edith Grant	—	—	—	—	Csacónyi M.
Molly Seanore	—	—	—	—	Székelyi Zs.
Katana, japán tüzerüst	—	—	—	—	Karacs Imre.
Tekmini, rendőr	—	—	—	—	Szeztes J.
Nami, japán leány	—	—	—	—	Csügény V.
Egy kuli	—	—	—	—	Nagy József.
Első	—	—	—	—	Serfőzy Gy.
Második	—	—	—	—	Makray D.
Harmadik	—	—	—	—	Boár József.

Teáslányok, katonák, árverezők, nép. Történet mostanság, Japánban.

A darabban előforduló magán és csoportos táncokat betanították Vidor Dezső és Makray Dénes. Az új diszleteket Eröss József és Helvig A. festette. Az új jelmezek részben Antal Vincze, részben a színház szabóműhelyében id. Püspöky Imre és Zombori Imre felügyelete alatt készültek.

Holnap vasárnap, 1898. febr. 13-án, két előadás: Délután 3 órakor félhelyárakkal:

Viola, az alföldi haramia.

Népszinmű.

Este 7 órakor rendes helyárakkal b. szünetben:

A G É S Á K,

vagy: Egy japán teaház története.

Énekes játék 3 felvonásban.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

NYILT-TÉR.

A központi tejesarnok ellenségei azon aljas rágalmatokat terjesztették, hogy a Macsi uradalom tehenészetében ragadós betegség ütött ki; daczára, hogy az uradalom általánosan állatorvosi felügyelet alatt áll, kötelességemnek tartottam az állami és hatósági állatorvos urakkal a tehenészetet megvizsgáltatni, kik a következő bizonyítványt állították ki:

Bizonyítvány.

Alólirottak ezennel a legalaposabb személyes megvizsgálásunk folytán bizonyítjuk, hogy özv. Steinfeld Mihályné urú macsi gazdaságában levő 100 drbbl álló tehenészetében semmi néven nevezendő káros betegség egyáltalában nem létezik. Ebből kifolyólag a fejős tehenektől nyert tej s az árusításra fordított termék betegségekkel teljesen ment, tiszta, egészséges s közfogyasztásra teljesen alkalmas s így fertőző betegségeket sem okozhat.

Kelt Macsi uradalomban, 1898. febr. 11-én.

Faragó Miklós,

Szathmári János,

ker. állami állatorvos.

hatósági állatorvos.

Tisztelettel kérem t. vevőimet, kegyeskedjenek ezt tudomásul venni és további bizalmukkal kitüntetni.

Tisztelettel
Károczag Gyula.

Crème

fazék 1/2,

Crème

doboz

Crème

doboz

Crème

1 frt.

Crème

Szappan

(3 drb) 1 frt.

Crème

Puder

dörzsölő bőrrrel együtt 1 frt.

A leghasználatosabb szer az arcz és bőr ápolására.
Weiss & Co. gyógyszerész Gießen és Béc.

1898. november hó 1-től
 Piacz-utczai 1829. számu
 házunknál a főpostával
 szemben
 egy bolthelyiség
 kiadó.

Debreczeni Ipar- és kereskedelmi-bank.

A titok, mely által minden hölgy szépségét fokozhatja, és a legmagasabb korig fenttarthatja, eme három szerben rejlik:

Rózsa arczenőcs
 Mohrózsa szappan
 Rózsa kézfinomító

Eme kitűnő szer hatása a legrövidebb idő alatt oly szembeötlenül nyilvánul, hogy az eredmény bámulatba ejt és összehasonlítva más drága präparatumokkal, melyekkel hangzatos, exotikus nevek alatt és nagy áron ajánlva, mindennap a lapokban találhozhatunk, csalhatatlan szereink valóban olcsók.

A rózsa arczenőcs hatása igazán meglepő. Nem zsíroz, nem avasodik, mint más hasonló készítmény; épen zsirtalan-ságánál fogva nappal is használható és teljesen ártalmatlan. Az arczbőr sima, fehér, ruganyos lesz tőle, bársonyos puhaságot, bájít kölcsönöz az arcznak. Egy tégely 1 kor.

Szappan. A szépségnek, az arcz üde-ségének ártalmára szolgál a rossz szappan, az t. i., a mely savakat tartalmaz, mivel annak hatása fölöttébb kártékony. Ha csak néhány napig közönséges mandula avagy kokusz szappannal mosdunk, azonnal észre-vesszük, hogy tőle az arcz mennyire ér-dessé lett.

Moh Rózsa szappanunkat ajánljuk, mint a pipere-chemia legjobb termékét. Ára 30 kr.

A kéz van leginkább kitéve mindenféle bántalomnak, egyszer a nap lesüti, máskor a szél kifujja és kieserepesedik, ismét kerti vagy egyéb munka után kivörösödik; erre legjobb a Rózsa kézfinomító, a mely a használat után pár perc múlva az említett bajokat teljesen megszünteti. Ára 40 kr.

Sudarium. Alig kellemetlenebb valami az izzadásnál úgy magára, az illetőre, mint a körülötte levőkre. E bajon segít Sudarium készítményünk, mely egy-két nap alatt az izzadást, bármily nagyfoku volt is az, teljesen megszünteti.

Kéz-, láb-, hónalj-, arczizzadás ellen megbecsülhetetlen a Sudarium. Ára 50 kr.

Kapható:

Francsics és Jóna

droguériájában, Debreczen, Kossuth-u. 3. sz.

KRIEGER-féle

Akácia arcz-crème 1 forintért, szappan 50 kr.

TOKAJI CHINA-VASBOR vérszegénység, sápkór, étvágytalanság gyógyítására s gyenge gyermekek erősítésére kiválóan hatásos készítmény.

Kitűnő sajátosságaiért belügyminiszteri engedéllyel látatott el. — Egy üveg 3 frt, kis üveg 1 frt 60 kr.

REPARATOR Csusz és köszvény ellen meglepően ható külszer, mely-lyel a Szt-Rókus-kórházban 136 esetben tétetvén kísérlet, ezek közül 129 esetben teljes gyógyulás, 7 esetben javu-lás éretett el. Nagy üveg 1 frt, kis üveg 50 kr. — Ezen készítmények kaphatók orszá-g-szerte a gyógyszerházakban.

Főraktár Budapesten:
Kriegner György gyógyszerháza a „Magyar koronához“
BUDAPEST, Calvin tér.

Kitüntetések:

Lipcei szakács
mű kiállítás 1887.
I. o. bronzérem.

Hanoveri szakács
mű kiállítás 1891.
ezüst érem.

Berlin 1887.
arany érem.

Pécs általános
kiállítás 1888.
legnagyobb kitün-
tetés állami
ezüst érem.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomá-sára hozni, hogy a kiváló finom gyártmányu

Oroszy Dessert Confekt czukorkák

melyek kitűnőségük folytán ugy Magyarország nagyobb városaiban mint külföldön, nevezetesen Berlin, Drezda, Manheim, Augsburg, Baden-Baden, stb. városok első esemege üzleteibe és czukrászdáiba szállítatnak,

Debreczenben egyedül

Csanak József ur
csemege üzletében kapható.

Teljes tisztelettel **Oroszy Sándor**
udvari czukrász Pécssett.

☛ SÜTEMÉNY KÜLÖNLEGESSÉGEK. ☛

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Linimentum Capsici compos.

Ezen hirnevés háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsöléséknél alkalmaztatik köszvénynél, oszúnál, tagszagatásnál és megbűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerházaiban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czéggjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, **Rudolstadt** (Thüringia).

A legfinomabb egészségügyi
párisi gummiárukat

ajánl gyógyászati és sebészeti czélokra, az 1865 ik év óta tennálló gummiáru-gyár

Schmeidler J. N.

cs. és kir. udvari szállító

Bécs, VII. Südfgasse No. 19.
Árjegyzék ingyen. Küldemény titoktartás mellett.

Nem nagy krach!

hanem solid alapon azon helyzetben vagyok következő 56 darabból álló Britannia-ézüst-Garnitúrát elkészelt ellen olesó árért, csak 6.30 ft mindenkinél eladhatni.

- 6 amerikai Britannia ezüst villát egy drbból, [magol pengével]
- 6 " " " " evőkanalat,
- 12 " " " " kávékanalat,
- 1 " " " " levesmerőt,
- 1 " " " " tejsmerőt,
- 2 " " " " tojás serleget,
- 6 angol " kiszolgáló és alsótálcát,
- 3 igen hatásos gyertyatartót,
- 1 tea szűrőt,
- 1 legfinomabb Britannia cukorporozót
- 3 " gyümölcs-késs porcellán nyéllel,
- 3 " villát
- 6 Victoria alsótálcát.

56 drb. összesen csak ft 6.30. Abban a helyzetben vagyok, hogy mind a 56 darabot ft. 6.30 árt eladhatom. A Britannia ezüst fehér fém, mely az ezüst szint 25 évig megtartja, melyért jótállunk, annak bizonyítékul, hogy ezen hirdetés teljes igazságon alapszik, adjuk a következő

Nyilvános nyilatkozatot:

Ha a beküldött Britannia-ézüst-Garnitúra nem felel meg, a befizetett összeg haladéktalanul visszaküldetik. Aki csak valahogy használni szeretné, az rendelje meg ezen gyönyörű garnitúrát, mely mint

házassági- és ünnepi ajándék

kiválóan alkalmas, ép úgy szálloda, vendéglő és háztartásoknál.

Egyedül kapható

Rix kiviteli áruházában

a tanítóház-egyesület szállítója stb. bejegyzett cég 30 év óta.

Bécs, II/2, Praterstrasse 16.

Szétküldés vidékre utánytá mellett, vagy az összeg előleges beküldése ellenében.

Ehez tisztító por 10 kr.

Valódi csak védjeggyel.

Számos elismert levelek rendelkezésre állanak.

Óvás! A másfelől hirdett 44 darab evőeszköz nálunk csak 5 ftba kerül, de nem ajánljuk.

Hirdetés.

Bihar megye Vértes község határában mintegy 500 holdnyi homok talaju birtok igen előnyös fekvéssel, gazdasági épületekkel s 22 hold dohánytermelési engedéllyel, vasuti állomáshoz közel, eladó. Ugyancsak egy 8 lóerejű cséplőgép is eladó.

Értekezhetni Debreczenben, Kis-Péterfia-utca 754. sz. a lakó Nagy Ferenczcel.

BUTOR Alapított 1835.
Bécs, I. Kärntnerstrasse 32. A.
asztalos, kárpitos és díszítő
legolcsóbb árak. 917

Képes butor-album 30 kr. bélyegekből kapható.

FRANK

Uj! Uj!
patkósarok ruganyos betéttel (Krehan szabadalom)

Legjobb

patkó-sarok
a világon.

Kisiklás, bukás a lovagnál sima földön teljesen ki van zárva. — Ismertetések ingyen és bérmentve. Azonkívül nagy választék valódi oroz, angol és amerikai gummiczipókban, ugymint az összes gummiárak műtudomány, egészségtan és házihasználat részére.

Angol-amerikai gummiárak-raktár
Krehan és Wydra Bécs I. ker. Herrngasse 4.
Első és legrégebbi ló-sport különlegességi üzlet.

Naponta szétküldés az ország minden részébe.
A legújabbban javított,
az eddigi összes hasonló készítményeket kétszeresen felülmúló
erős villamos áramu
„VOLTA-KERESZT”
azok részére, kik keresztet nem hordanak:
„**Volta-Kettős-Csillag**”
Az egyetlen, a mely igazán a természettudomány törvénye alapján van szerkesztve.
Csusz és rheuma, neuralgia, ideggyöngeség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, hypochondria (buskomorság), sápkór, asztma, merevedés, görcs, ágybavizelés, borbetegség, aranyér, gyomorhaj, influenza, köhögés, siketség és fülzugás, fogfájás, hysteria, főfájások, szívdobogás, kolika, stb. stb.

! Idegbajok és vérs egénység ellen kiváló hatással bír!

A „Volta-kereszt” vagy „Volta-Kettős-Csillag” ára használati utasítással együtt 1 ft 80 kr.; 2 ft előzetes beküldése esetén bérmentve. Utánytá mellett 20 krral több. A hozzá való selyem-zsinór ára 20 kr.

Kapható
Szent-Királyi Tivadar
műiparáru üzletében.

HOMOKI SZŐLŐTELEPÍTŐKNEK IGEN FONTOS.

Unghváry László
GYÜMÖLCSFA-ISKOLÁJA
CZEGLÉDEN.

A cég 16 év óta fenn s most már az országon kívül is elterjedt a híre, melynek nyelbe ma már sok nemes és vadon csemetét szállít Horvát-Szlavon ország, Bosznia, Cseh-Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország, Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére, Nemesfa-állománya ezuttal 700,000 drb; vadonállománya 19 millió. A cég évenként 4500-5000 rendelőnek küld szállítványokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homoktalajon létezik, a homoki szőlőtelepítőknek kincses háza azért, mert mint tudva állt a így az főként a homoktalajból kikerült fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagos, kövecses talajban, nemkülönben a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakódású vagy túlságosan kővértett talajban állítatik elő. A gyümölcsfák boldogult Bereczki Máté mezőkovácsházi hírneves telepéről valók. Ugy magasderék, valamint törpe csemeték megrendelhetők körte, alma, őszibarack, kajszin-barack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió és eperből. Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökörű, rajzileles, igen szép csemeték darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves igen erős koronás sorfák táblárités folytán 1-2-3-4 éves selejtezett minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2-5-7-10 15 krtól, melyek gazdag gyökérzetükkel fogva főként nagybani telepítésekhez olcsóságuk folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségű csemeték vadonczai is bármily számban és erősségben megrendelhetők a fentírt üzegnél. A gazdag gyökérzetű vadonczok 1000-e azok erőssége szerint 5 ft 85 krtól 19 ftig terjed. Nagyobb vételnél 5-10-15 százalék engedmény. — Levél czim:

Unghváry László gyümölcsfa-iskolája Czepléden.
Tessék árjegyzéket kérni!

Irodalom

E czim jelenik meg E mű, amely 2 nagy munkából és prózából áll, de lehetőleg 15-28 ivnyit művének (színmű, bohócszínjátja rövidi

Írója e tartja szem dalom nevez melyekhez n lag megisme idők multán visszaidézhe

Az isk tenni e mű s elfeledni, a láttak, avag ismerni azon férhetnek, — foglalkoznak mérhetetlen ez az össze

Kiegé műveket is, kockázttatás terjedelmet, nevezeteseb tetve legyen

A mű példány ára 10 előfizető

Az elő

* „Ide legújabb rő ban került gavallér sz a harmadik elé lép. A általános f tán sorakoz „Ideál.” El kött előkel lalkozik a négy főhat vesség, saj Keztyüs k rüleg tárgy deniktől el mindenikn ban a tuk ről, mint t mást. A szivlelendő mely odass — melyne magát — mig az tis közöl és t mondani, k foglalkozh nyereségvá el, mert e emelnék. A hogy nem dologhoz. tekintotben a gyors és mus kérdé ha meggyó valóságáró melléje so megbizony csak az véli. Csak terjedő mu kiadásában kereskedés